

Sygn. akt I CSK 347/17

POSTANOWIENIE

Dnia 6 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Karol Weitz

w sprawie z wniosku B.R.
przy uczestnictwie Gminy S., P.R. i P. S.A. w R.
o zmianę postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 6 listopada 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika Gminy S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 11 stycznia 2017 r., sygn. akt V Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być wobec tego osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd

Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 11 stycznia 2017 r. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na jej oczywistą zasadność oraz na występowanie istotnego zagadnienia prawnego wywołującego, w ocenie skarżącego, wątpliwości oraz rozbieżności w orzecznictwie, dotyczącego zakresu dopuszczalności skargi kasacyjnej w świetle ograniczenia wynikającego z art. 398³ § 3 k.p.c.

Jak zostało wyjaśnione w judykaturze Sądu Najwyższego, przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Sytuacja taka w szczególności istnieje wtedy, gdy bez wątplenia wystąpiły uchybienia, na które powołuje się skarżący, lub gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia albo podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają wniesiony środek zaskarżenia. Pamiętać przy tym trzeba, że oczywiste jest to, co jest widoczne bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Skarżący musi zatem wykazać, że wyrok zapadł z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym na pierwszy rzut oka, bez konieczności przeprowadzenia bardziej szczegółowej analizy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2008 r., III CSK 110/08, nie publ., z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, nie publ. i z dnia 13 marca 2017 r., I CSK 596/16, nie publ.). Powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej należy wykazać, że popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom, były więc dostrzegalne w sposób oczywisty dla przeciętnego prawnika (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156).

Bliższa analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej nie pozwala przyjąć, by była ona - w powyższym rozumieniu - oczywiście uzasadniona. Skarżący nie wykazał, że zastosowanie art. 25 i art. 935 k.c. przez Sąd Okręgowy było oczywiście błędne lub doprowadziło do tego, że zaskarżone postanowienie jest oczywiście nieprawidłowe. Pod postacią zarzutu naruszenia tych przepisów próbował bowiem podważyć ustalenie faktyczne sądów obu instancji będące podstawą lokalizacji ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy, co w postępowaniu kasacyjnym jest wyłączone (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Istotność zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) konkretyzuje się w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Zgodnie z utrwalonym poglądem orzecznictwa, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej (por. postanowienia z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11 i z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151).

W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, zaś podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Sąd Najwyższy nie może czynić własnych ustaleń faktycznych, odmiennych od przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia. Ogólne ramy tego problemu zostały określone w judykaturze (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2008 r., I CSK 500/07, nie publ., z dnia 7 kwietnia 2010 r., II PK 328/09, nie publ., z 23 kwietnia 2010 r., II UK 315/09, nie publ., z dnia 6 września 2013 r., V CSK 428/12, nie publ., z dnia 5 kwietnia 2017 r., III UK 95/16, nie publ.). Na tle dotychczasowego orzecznictwa nie można stwierdzić, by kwestia niedopuszczalności badania zasadności dokonanych ustaleń faktycznych i dowodów wymagała dalszych wyjaśnień Sądu Najwyższego.

Uzupełniając należy wskazać, że powołane przez skarżącego orzeczenia Sądu Najwyższego, mające wskazywać na dopuszczalność oparcia skargi kasacyjnej na zarzucie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., wydane zostały przed dniem 6 lutego 2005 r., tj. przed wejściem w życie art. 398³ § 3 k.p.c., który został wprowadzony na mocy ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 13, poz. 98). Orzeczenia te nie mogą więc być podstawą wykładni art. 398³ § 3 k.p.c.

Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

jw